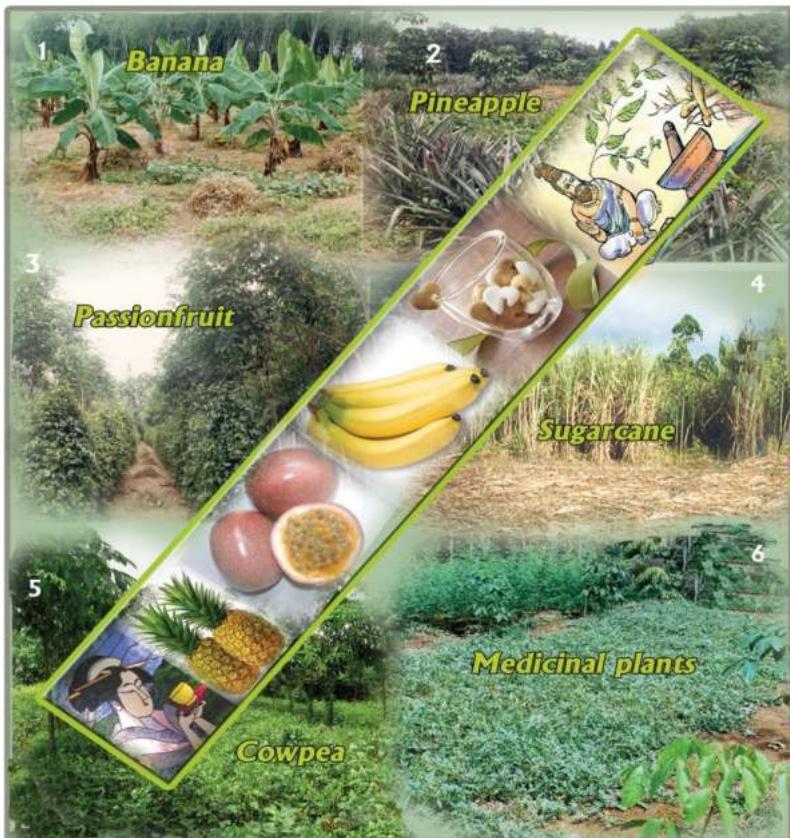

ලංදන පත්‍රිකා අංක 2013/10

රබර ආග්‍රිත ගොවී කරමානත

ශ්‍රී ලංකා රබර පර්යේෂණාධිතත්වය

රඛර් ආශ්‍රිත ගොවී කර්මාන්ත

රඛර් ආශ්‍රිත ගොවී කර්මාන්ත වන රඛර් වග කමු ඉඩීම් වල ඒකාබද්ධ බෝග හා සන්න් පාලනය රඛර් වග කරුවන්ට අතිරේක ආදායමක් ගෙන දිමට ඉවහල් වේ.

නමුත් බොහෝමයක් බෝග රඛර් සමග වග කළ හකි වුවත්, කුමන බෝගයක් සුදුසු ද යන්න රඳා පවතින්නේ රඛර් ගාකයේ වර්ධන අවධිය මතය. රඛර් ගාකයේ විවිධ වර්ධන අවධින්ට සුදුසු බෝග වගුව 1 හි සාරාංශ කොට ඇත. කෙකොළවුවද බෝග තෝරා ගැනීමේදී වෙළඳපොල නත්ත්වය, සම්පත් සුලහනාවය හා ඉඩීම් යෝගයනාවය ආදි කරනු ද සැලකිල්ලට ගත යුතුය.

වගුව 1. විජිත වර්ධන අවස්ථා වලදී රඛර් සමග වග කිරීමට භුදු බෝග

රඛර් වගාවේ අපරිණා අවධිය	රඛර් වගාවේ පිටත වැළැය පුරා	රඛර් වගාවේ පැවත්ත අවධිය				
<ul style="list-style-type: none"> - කොයේල් - අන්නාඩි - වැළැදූඩුම් - උක් - වර්ෂික හා කන්න බෝග - ඕංශය පැලුංචි 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;"> ඒකක බීම් පුද්ගලයක ඇති රඛර් ගස් සංඛ්‍යව වෙනත් නොකර </td><td style="width: 50%;"> ඒකක බීම් පුද්ගලයක ඇති රඛර් ගස් සංඛ්‍යව වෙනත් කර </td></tr> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> - කොපි - කොයේව් </td><td> <ul style="list-style-type: none"> - ගේ - කුරුදු - ගම්මිරිස් </td></tr> </table>	ඒකක බීම් පුද්ගලයක ඇති රඛර් ගස් සංඛ්‍යව වෙනත් නොකර	ඒකක බීම් පුද්ගලයක ඇති රඛර් ගස් සංඛ්‍යව වෙනත් කර	<ul style="list-style-type: none"> - කොපි - කොයේව් 	<ul style="list-style-type: none"> - ගේ - කුරුදු - ගම්මිරිස් 	<ul style="list-style-type: none"> - කරදමාද - වැනිලා - වේවැල් - ඇන්ත්‍රියම්
ඒකක බීම් පුද්ගලයක ඇති රඛර් ගස් සංඛ්‍යව වෙනත් නොකර	ඒකක බීම් පුද්ගලයක ඇති රඛර් ගස් සංඛ්‍යව වෙනත් කර					
<ul style="list-style-type: none"> - කොපි - කොයේව් 	<ul style="list-style-type: none"> - ගේ - කුරුදු - ගම්මිරිස් 					

රඛර් වගාවේ අපරිණා අවධිය වැළැය හකි බෝග

තිරා එම් සඳහා ඔයේ නැත්තු දෙන කොට්ඨාසිකාලීනව එල දරන බෝග මේ සඳහා සුදුසු වන අතර රඛර් වගාව ස්ට්‍රෑපනය සඳහා මිටර 2.4×8.1 ($8' \times 27'$) පර්තරයන් යොදා ගැනීම වඩා උවින වේ.

කොයේල්

ලංකාවේ බොහෝ පුද්ගල වල රඛර් සමග අතුරු වගාවක් ලෙස ජනප්‍රිය වී ඇති බෝගයකි. වැයට ගේන්තුව වී ඇත්තේ

- දේශීය වෙළඳපොල් ඇති ඉල්ලුම
- අවම පෝෂක අවගෘහනාව, කමිකරු අවගෘහනාව සහ රෝපන ද්‍රව්‍ය සුලහ විම
- වගාව පිළිබඳ ගොවීන් සහ දුනුම සහ අන්දුකීම් බහුල බව

මෙය රඛර් වගාවේ මුළු අවුරුදු තුන හතර තුළදී කාර්බනව වග කළ හකි අතර කොඩින් පළය බැසි යන උදාකින (pH 7.0) පසක් වඩාන් යෝග්‍ය වේ. තද සුළා පවතින ස්ට්‍රෑන මෙම වගාව සඳහා සුදුසු නොවේ.

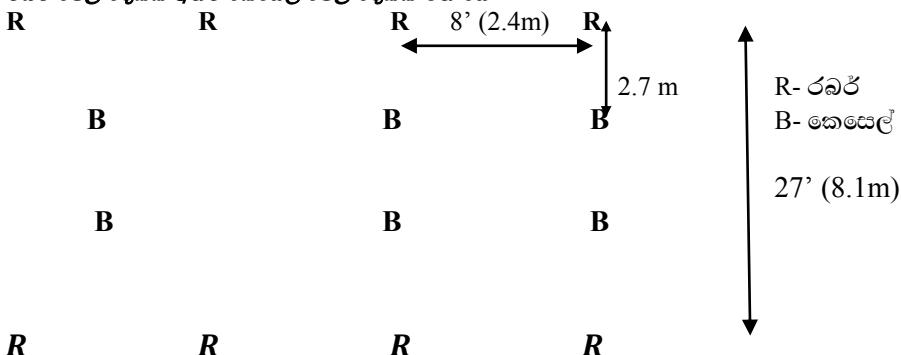
වගාකුල හැකි ප්‍රසේද

- අභ්‍යුත්** බහුලවම වගා කරන ප්‍රසේදය වේ. නමුත් දේශීය වෙළඳ පොල් සාපේක්ෂව ඉහළ මිලක් නොමැත.
- කේබලකුටුව** තත්ත්වයෙන් උසස් ප්‍රසේදයකි. වදු පිදීම සහ පැනමා වැනි රෝගවලට පාඨ වීමේ ප්‍රවත්තාව ඉහළ වේ. මෙම ප්‍රසේදය ගෙන් කළාපයට නිර්දේශ කර නොමැත.
- ආනමාව/අැම්බුම්** ගෙන් ප්‍රදේශවලට වඩාත් හුදුසු වේ.
- අඟ කොකෝල්** වියලු දේශගෙන්තික තත්ත්ව වලට හිතකර වේ.

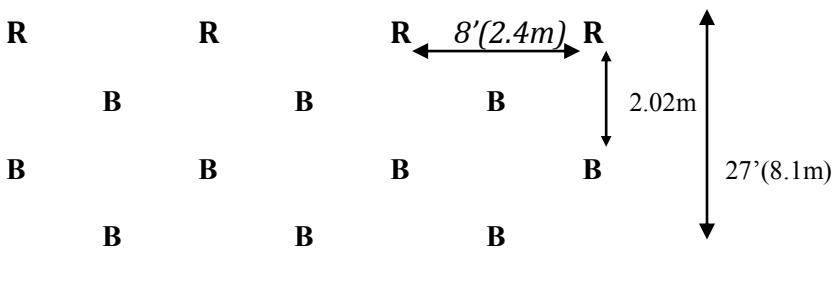
ක්ෂේපුයේ සිට්ටිම

මිටර 2.4×8.1 වන රඛර පේලි 2ක් අතර කොකෝල් පේලි එක් (1) සිට තුන (3) දක්වා වගා කළ හැකිය. (රූපය 1)

**රඛර/කොකෝල් සිට්ටිමේ දළ ක්ෂේපු සටහන
රඛර පේලි දෙකක් අතර කොකෝල් පේලි දෙකක් වන යේ**

රඛර පේලි දෙකක් අතර කොකෝල් පේලි අනක් වන යේ

කොකොල් ප්‍රපේදය අනුව පේලියක ගස් දෙකක් අතර පර්තරය වෙනස් වේ.

කොලිඩුටුව 2.4m (8'), **අඩුවාල්** 3.0m (10'), **ආනමාල්** 3.6m (12') සහ

අඩුමූල් 3.6m (12')

වගාවේ පදුරු පාලනය ඉතා වැදගේ වන අතර කොකොල් පදුරක් තුළ ගස් තැනක් තිබෙන පරිදි නඩත්තු කළ යුතු වේ. (දැ). මේ ගාකය සහ වෙනස් වර්ධන අවස්ථාවේ ඇති මොරෝයියන් දෙකක් ලෙස.

අන්තරික්ෂී

රඛර් වැවෙන සියලුම ප්‍රදේශවල අන්තරික්ෂී අනුරු බේශයක් ලෙස වගා කළ හැකි වුවද වෙළඳපොල පහසුකම් අනුව ගම්පන සහ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කවලට පමණක් මෙය සිමාවි ඇත. අන්තරික්ෂී අර්ථීක වගයෙන් ලහ ලැබිය හැකි බේශයක් වුවත් මුළුක ස්වාපනයට අධික ප්‍රාග්ධනයක් සහ අධික කමිකරු යුතුයක් අවශ්‍ය වේ. වල්පැලුවේ වෙන් තොරව වගාව පැවතිය යුතු බවින් තැනිනාලා භෝ මද තැනිනාලා බිම් යෝග්‍ය වන අතර ආම්ලක (pH 5.5) වැමිලෝම පස සහ ලැවරික් පස අන්තරික්ෂී වගාවට සුදුසු වේ.

වගාකළ හැකි ප්‍රපේද

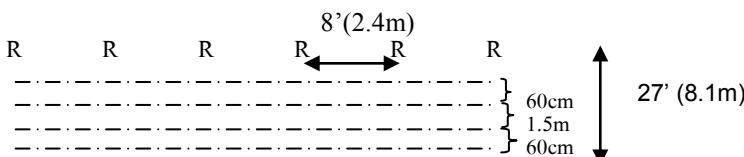
මුරකි (නැවුම් පලනුරක් ලෙස ජනප්‍රිය ය)

කිවි (විශේෂයෙන් වින් කිරීමට සුදුසු ය).

ක්ෂේත්‍රයේ සිට්ටිම්

මධ්‍යයයේ මිටර 1.5 පර්තරයක් ඇතිව ද්විත්ව පේලියට අන්තරික්ෂී වගා කළ හැක (ක්වරයේ රුපය 2). ද්විත්ව පේලියට වගා කිරීමේදී පේලි දෙකක් අතර සො.ම්. 60 පර්තරයක්ද මොරෝයියන් දෙකක් අතර පර්තරය සො.ම්. 30 - 45 ද වේ. අන්තරික්ෂී සිට්ටිම්ට කානු පිළියෙල කිරීමේදී කානුවක් සො.ම්. 20 ක් පළුලින් හා ගැහුරින්ද විය යුතු වේ.

රඛර් අන්තරික්ෂී සිට්ටිම් දළ ක්ෂේත්‍ර සටහන

වැල්දුවාම්

විවිධ දේශගෙන්තික නග්න්ත්ව යටතේ වැල්දුවාම් නොදුන් වැබෙන නමුත් අතරමදු සහ වියලු ක්‍රාපයේ වෙන්තේ නම් වියලු කාල වලදී ජලය සපයිය යුතු වේ. නොදුන් පළය බැස යන

pH 6.0 - 7.5 වන පස වඩාත් සුදුසු වේ. මෙරට වෙළඳපොලේ මිල ඉනා සිශ්‍රයෙන් වෙනස්වන බවින් විගාල වශයෙන් වගකරන්නේ නම් වැළැළුවීම් වින් කිරීමේ කර්මාන්තයාලා සමග සම්බන්ධ ව වග කිරීම ඉනා නුවනුට තුරු වේ.

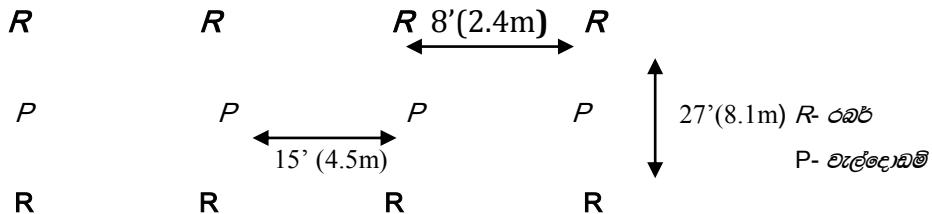
වගකළ හැකි ප්‍රමෝද

පහත රට තොන් කළාපයේ රඛර් සමග වග කිරීමට කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ප්‍රමෝද දෙකක් නිර්දේශ කර ඇත. කාම්ප්ලූඩික “කහ පාට” ප්‍රමෝදය තොන් සහ වියලු ප්‍රදේශයන් දෙකටම සුදුසු වන අනර ‘මාති’ ප්‍රමෝදය තොන් කළාපයට පමණක් සුදුසු වේ.

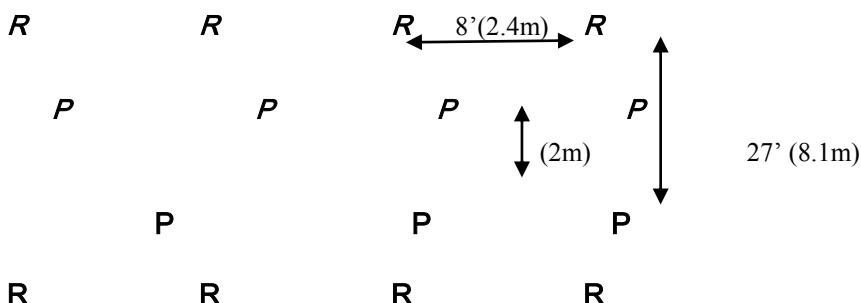
ස්නේරුයේ කිවවීම

රඛර් ජේල් දෙකක් $2.4 \text{ m} \times 8.1 \text{ m}$ අනර වැළැළුවීම් ජේල්යක් කිවවීම ප්‍රවලිත මුත් වැළැළුවීම් ජේල් දෙකක් වුවද කිවවීය හැක (රැපය 3). ජේල්යක වැළ් දෙකක් අනර පර්තරය මිටර 4.5 ද ජේල් දෙකක් අනර පර්තරය මිටර 2 ද විය යුතු වේ. කිවවන වලක් කො.ම්. $60 \times 60 \times 60$ විය යුතු වන අනර කිවවීමට සති දෙකකට පෙර කාබනික ද්‍රව්‍ය සහ මත්‍රිත පස් විලින් ප්‍රමෝද යුතු වේ.

රඛර් වැළැළුවීම් කිවවීමේ දළ ස්නේරු සටහන
අනර ජේල් දෙකක් අනර වැළැළුවීම් ජේල් වන සේ

අනර ජේල් දෙකක් අනර වැළැළුවීම් ජේල් දෙකක් වන සේ

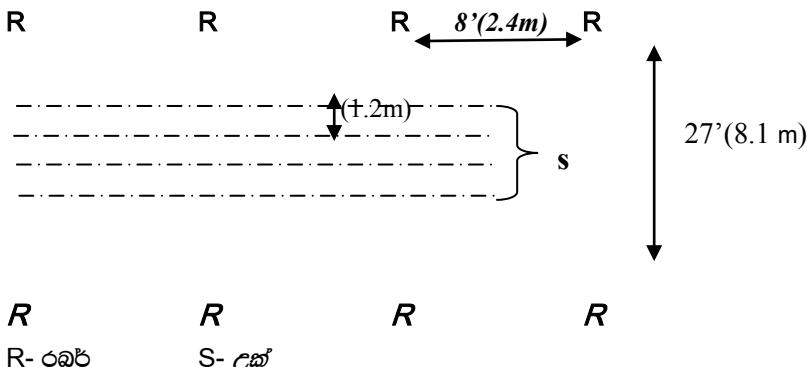

මිටර් දෙකක් පමණ උස්සු කතු සහ ගැල්වනයින් කමිඩ් වලින් යුත්ත ගෙනිමත් ආධාරකයයේ මත වැළැ වර්ධනය වීමට ඉඩ සළකා දිය යුතුය. ආධාරකය දක්වා වැළැන වැළෙනි ප්‍රතිච්චිතයේදී දිගාවලට යන අනු දෙකක් පමණක් වැඩිමට ඉඩ සැලුකිය යුතු අනර ඒවාද මිටර දෙකක් වැඩුණු පෙනු, ද්වෑතියික අංකුර වැඩිමට සැලුකිය යුතු වේ. වම අනු වල පහුරු ඉවත් කර පහළට වැඩිමට සැලුකිය යුතු වේ.

සේ

වියලු ප්‍රදේශ සඳහා සුදුසු බෝගයක් වන අනරම හොඳ වෙළදපොලක් ඇති බැවින් මොනුරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රවලිත වගාවකි. මෙය රඛර් ලපටි අවස්ථාවේ අධික සුරූය රෝම්පෙන් සහ තාපයෙන් ඏරක්ෂා කරන අනරම වර්ධන විශේෂ වැඩි කරයි. උක් පර්යේෂණයන් මගින් නිර්දේශන කියලම උක් ප්‍රහේද රඛර් සමග වැවිය හැක. රඛර් පේළු දෙකක් අනර මිටර 1.2 පරනරයට උක් පේළු හනරක් හෝ පහක් වගා කළ හැක (කවරයේ රුපය 4).

රඛර්/෋ක් සිවවිම් දළ ස්කේට්‍රු සටහන

වාර්ෂික සහ කින්න (සැසු) බෝග

බොහෝමයක් බෝග රඛර්වල ලපටි අවස්ථාවේදී වගා කළ හැක. දේශගුණික සාධක සහ වෙළදපොල තත්ත්වය අනුව සුදුසු බෝග හඳුනාගත යුතු වේ. මෙරට අනරමදී ක්‍රියාත්මක කිහිපයේ කින්න බෝග ලෙස කිවිපි, කුරක්කන්, බඩුලුරිගු, වම්බවු, ගොඩ වී රඛර් සමග අනුරු වගාවක් ලෙස ගොඳු ගැනේ (කවරයේ රුපය 5). රඛර්/කොසේල්/වම්බවු වගාව හෙත් ක්‍රියාත්මක ප්‍රතිච්චිත අනුරු වගාවකි. විශේෂීය දේශගුණික සාධක බලපාන බැවින් හෙත් සහ වියලු ක්‍රියාත්මක ප්‍රතිච්චිත සාධක විවෘත විට සෑවා වැඩිවිම දැක්වීය හැක.

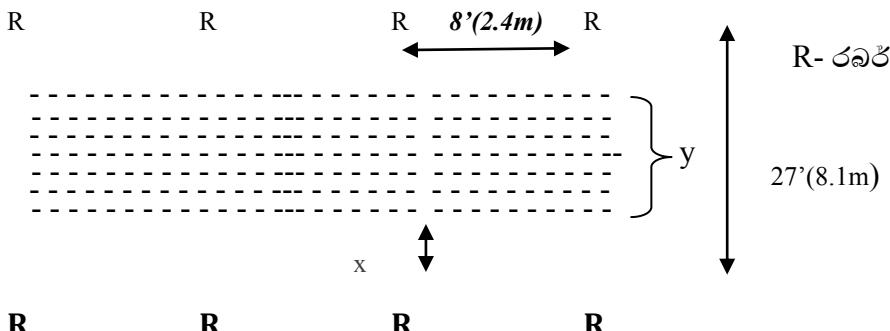
භාෂාධ පැලුවේ වගාව

මිට අමතරව කෙටි කාලීන ග්‍යාෂය පැලුවේ වගාව කෙරෙනිද අවධානය යොමුවේ ඇත (කවරයේ උපය 6).

භාෂාධ පැලුවේ	ප්‍රවාරණය	කෙටිවානු
පොල්පල (Aerva lanata)	වේෂ මගින්	සුර්යාලෝකය උපරිමාව
කටුවැල් බට (Solanum virginianum)	වේෂ මගින්	සුර්යාලෝකය උපරිමාව
තිප්පල (Piper longum)	අනු මගින්	සෙවනු 50%
තිල්සවරිය (Indigofera tinctoria)	වේෂ මගින්	මද සෙවන
රූනිටල (Plumbago indica)	අනු මගින්	මද සෙවන

රබර් වැවු පළමු වසර තුළ බෝග දෙක අනර පර්තරය 1.2m ලෙස පවත්වා ගැනීම පමාණවත් නමන් රබර් වගාවේ වියන වර්ධනය හේතුවෙන් මෙම පර්තරය වසරින් වසර මිටර 0.6 බැහින් වයි කළ යුතු වේ.

රබර්/වාර්මික සහ කන්න (සංඛ) බෝග සිට්වීමේ දළ ක්ෂේත්‍ර සටහන

y - වාර්මික සහ කන්න (සංඛ) බෝග

x - පළමු වසර 4' (1.2m)
- දෙවන වසර 6' (1.8m)

වෙනත් තුළු බෝග

රබර් අපරින්ත අවධියේ කාර්බිකව වැවෙන පැහැරිමානා ඉ ලංකාවේ දකුණු ප්‍රදේශයේ ප්‍රමුද්‍රව්‍ය වගා කරන ආර්ථික බෝගයක් වන අනරම නොමිරා රබර් සමග ද වැවිය හැක. කෙසේවුවද මෙම ප්‍රදේශ වල දිරික කාලයක් තිස්සේ පැහැරි වගා කිරීම නිසා වම නිෂ්පාදනය ඉතාමත් අඩු වී ඇත. වබඩිත් පැහැරි තෙල් වලින් පමණක් ආදායමක් බලාපෙ)රෙන්තු නොවී ඒ සමග රබර් වගා කර සරු ආදායමක් ලබා ගැනීමට වගාකරුවන් පෙළඳී ඇත.

රඛප් වගාලේ පරිණත අවධියේ වැට්ට නැකි වෙශ්‍ය

රඛප් වගාලේ වර්ධන අවස්ථාව අනුව බෝග තේරීමේදී සැලකිය යුතු කරනු දෙකකි.

- සෙවනුට ඔරෝත්ත දෙන බෝගයක් වේ
- පරිණත වූ රඛප් වගාලේ මුළු පද්ධතිය සමග තරග කිරීමට ඇති භාකියාව

කරදමුංග

වර්තාපතනය ම්.ම. 1500 - 2500 දක්වා පැනිරනු ගින දේශගෙනුයක් සහිත පද්ධේග වල වගා කරනු ලබන බෝගයකි. වනමත් පතනරට තෙන් කළාපය කැඳා යෝග කරදමුංග ප්‍රශේද නිෂ්පාදනය කර ඇති බැවින් රඛප් සමග වගා කිරීම සඳහා මෙම ප්‍රශේද යොදා ගත යුතු වේ. කාබනික ද්‍රව්‍ය බහුල, තොදින් ජලය බැඳී යන පසක් සුදුසු වේ.

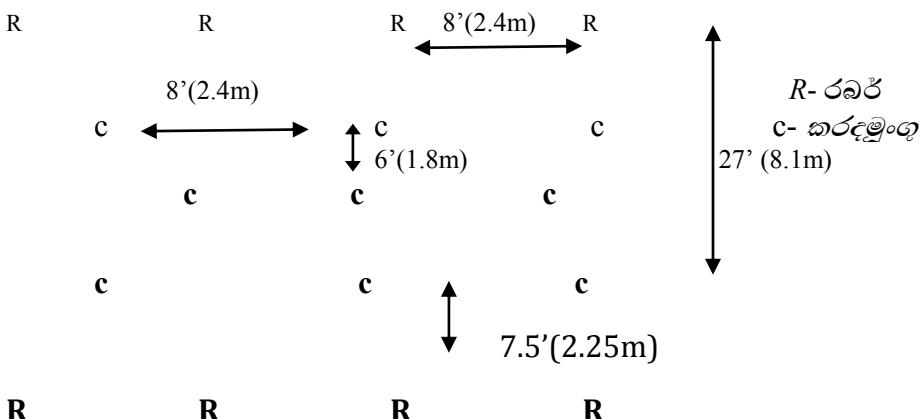
ප්‍රසේද

EC1/100, EC1/101, EC1/102 සහ EC2/400MT යන ප්‍රශේද අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් තිර්ණේග කර ඇත.

ඩ්රේජරයේ කිවවීම්

රඛප් පේලි දෙකක් අතර පර්තරය මිටර 2.4×8.1 වන්නේ නම්, කරදමුංග පේලි දෙකක් හෝ තුනක් කිවවීය නැකි. දෙපේලි තුමයේදී පේලිය තුළ පර්තරය මිටර 1.4 වන අතර පේලි අතර මිටර 2.4 පර්තරයක් තබා ගත යුතුය. කරදමුංග පේලි තුනක් කිවවන්නේ නම් මේ පර්තරය වනුයේ ගස් අතර මිටර 1.8 ක් සහ පේලි තුළ මිටර 2.4 ක් විවෘත කිවවන වලක් සො.ම්. $40 \times 40 \times 40$ විය යුතු අතර කාබනික ද්‍රව්‍ය සහ මත්සිට පස් වලින් පිරවිය යුතු වේ.

රඛප්/කරදමුංග කිවවීමේ දළ ස්කේජ සටහන

වැඩිලා

කාබතික ද්‍රව්‍ය බහුල ජලය බැං යන ලේඛම පසක පරිණා රඛ්‍ර සමග අනුරූ වගාවට සුදුසු බෝගයකි. සිටවා වසර තුනකට පසු මල් කටගතීම ආරම්භ වන අතර වසර 7-8 දි පමණ එපරිම අස්ථිනක් ලබාගත හැක.

වේවැල්

රඛ්‍ර ආඩිත වේවැල් වගාවේ වර්ධනය සහ වහි අස්ථින්හ පිළිබඳ පර්යේෂණ දැනට සිදුවෙමින් පවතින අතර පරිණා රඛ්‍ර සමග වගා කිරීම සඳහා වඩාන් උච්ච වේවැල් ප්‍රශේදය ම වේවැල් වේ. රඛ්‍ර වගා කර වසර 10 - 15 කින් පමණ පසුව වේවැල් වගා කිරීම සුදුසු විය හැකි අතර ව්‍යුත රඛ්‍ර ගලවා ඉවත් කරන විටම වේවැල් අස්ථිනද නෙලා ගත හැක.

ස්පේෂ්‍යලෝජි සිටවිම

රඛ්‍ර පේල් දෙකක් අතර මිටර 3 - 4 පර්තරයෙන් තහි පේලියට වේවැල් සිටවිය හැකි.

රඛ්‍ර යටතේ ඇන්තුරියම් මල් වගාව

ඇන්තුරියම් මල් වගාව වනාපාරයක් වගයෙන් කරන රඛ්‍ර වගා කරවන්ට පරිනත රඛ්‍ර වගාවේ ඇන්තුරියම් වගා කළ හැක. ඇන්තුරියම් වගාව සඳහා පහත සඳහන් ගුණාග අවශ්‍යය.

- 21-30 °C උෂ්ණතා පරාකයක්/70% - 75% අතර ආලෝක පරාකයක්/1750mm වඩා වැඩි වර්තාපතනයක්

නොත් කළාපයේ පරිනත රඛ්‍ර වගාවන් හි මෙම තත්ත්වයන් පිහිටා ඇත. ඇන්තුරියම් පැල 30cm (1') විෂ්කම්භයන් යුත් සිමෙන්ති පොවිවි වල සිටුවා රඛ්‍ර පේල් අතර ස්ථාපනය කළ යුතුය. බ්‍රිම ඇන්තුරියම් වගා කළ නොහැකිකේ රඛ්‍ර මුළු ඇන්තුරියම් වලට යොදුත පොනොර සඳහා තරගයක් ඇති වීමෙන් ඇන්තුරියම් වගාව අඩුපත්‍ර වන නිසාය.

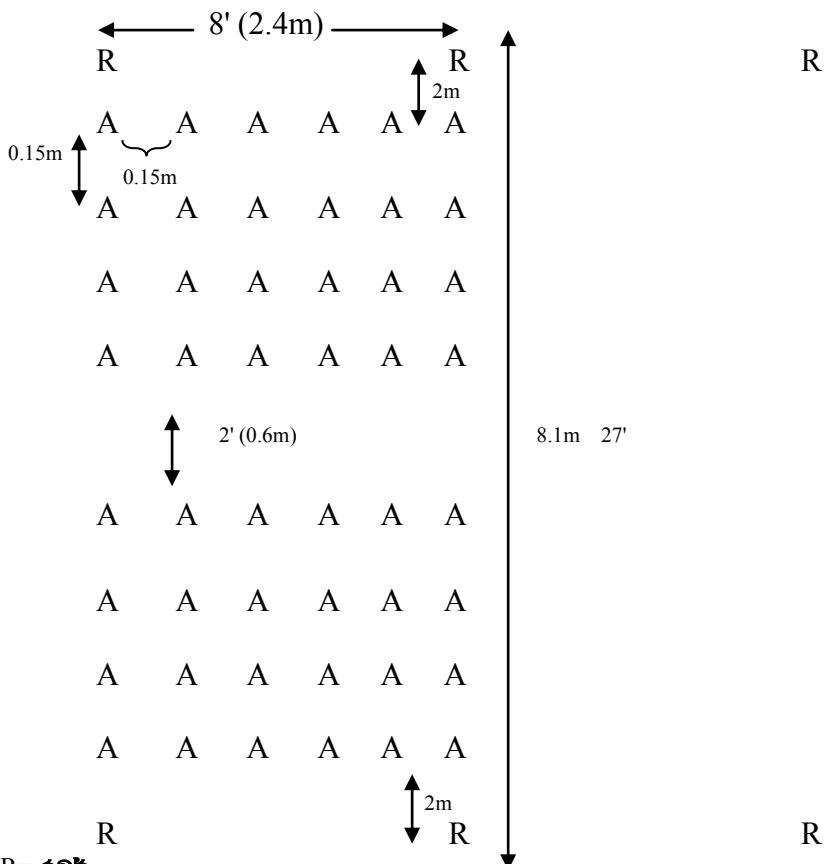
වගා කළ හැකි ප්‍රශේද

"ලොකිල් රෙඩ්" විශේෂය රඛ්‍ර වගාව යටතේ හොඳින් වර්ධන වීම සහ මල් පිළිම සඳහා සුදුසු ම විශේෂයකි.

ක්‍රේංචුයේ සිට්ටීම

8' x 27' (2.4m x 8.1m) දුර යටතේ වහන ලද රබර් වගාවක රබර් පේලු දෙක අතර පොවිවි පේලු 8ක් නැඩිය හැක. රබර් පේලුයේ සිට 2m දුරින් පළවෙති පොවිවි පේලුය ආරම්භ කළ හැක. අන්තරියම් පොවිවි පේලු 4 කට පසු 0.6m (2') ක තිරුවක් ඇවේදුම සඳහා ඉඩ තබා නැවත පේලු 4ක් ස්ථාපනය කළ හැකිය. අන්තරියම් පොවිවි 2ක් සහ පේලු 2ක් අතර 0.15m (1/2') දුරකින් ඇකිරිය හැක (අපය 10).

රබර්/අන්තරියම් සිට්ටීමේ දළ ක්‍රේංචු සටහන

R = රබර්

A = අන්තරියම් පේලු 30cm (12") සහිත විශකම්හයෙන් දුන් සිමෙන්ති පොවිවි

රංඛ වල පිවන වතුය පුරා වැටිය හැකි අතුරුබේග

පරිණත රංඛ වගාචක යටි වගාචක ලැබෙන ආලෝකය මද බැවින් සෙවණ් වග කළහකි බේග තොරාගත යුතු වේ. කෙසේ වුවද වැඩි ආර්ථික වාසි තකා ආලෝකය අවශ්‍ය කරන බේග තොරන්නේ නම් වැඩි ආලෝකයක් ලැබෙන පරිදි අක්කරයක සිටවනු ලබන රංඛ පැල ප්‍රමාණය අඩු කළ යුතුය. මේ සඳහා පේලී අතර පර්තරය වැඩි කිරීම සිදු කරනු ලැබේ.

උකිය ක්ෂේරුයක වැටිය හැකි රංඛ පැල ප්‍රමාණය අඩු තොකරම සෙවණ් වැටිය හැකි බේග (රංඛ). රංඛ වචන පර්තරය මිටර 2.4×8.1 ($8' \times 27'$)

කොපී

වැඩි ආදායමක් ලබාගත හැකි බේගයක් ලෙස සැලකේ. විවිධ දේශගෙන්තික කළාපවල වැටිය හැකි වැදුගත් ප්‍රහේද 3ක් හඳුනාගෙන ඇත. pH 6.5 ක් වූ ආම්ලික පසක් කුදාසු වේ. වම නිසා රංඛ වචන කරන අධි ආම්ලික පසක හුණු විකත කිරීම අවශ්‍ය විය හැක.

වගකළ හැකි ප්‍රහේද

Coffea arabica (ඇරංඛික) කොපී සිකිල් දේශගෙනුයක් ඇති ඉහළ උන්නතාංගයක් ඇති පුදේග වලටද කුදාසු වේ. කෙසේවුවද සාමාන්‍යයෙන් මහුද මට්ටමේ සිට මිටර 1800 උස පුදේග දක්වා බහුලව වග කළහකේ. මෙම කොපීවල සුපිරි ගුණාංග නිසා ඉහළ මිලක් ලබා ගත හැක.

Coffea canephora (රෝබස්ට කොපී): පහත රට තොන් කළාපයට කුදාසු වේ. අඩු උන්නතාංගයක් සහිත උනුසුම් සහ තොනන්ය ඇති පුදේග වල වැට්ටී. ක්ෂේත්‍රීක කොපී නිෂ්පාදනය හඳුනා බහුලව යොදා ගති.

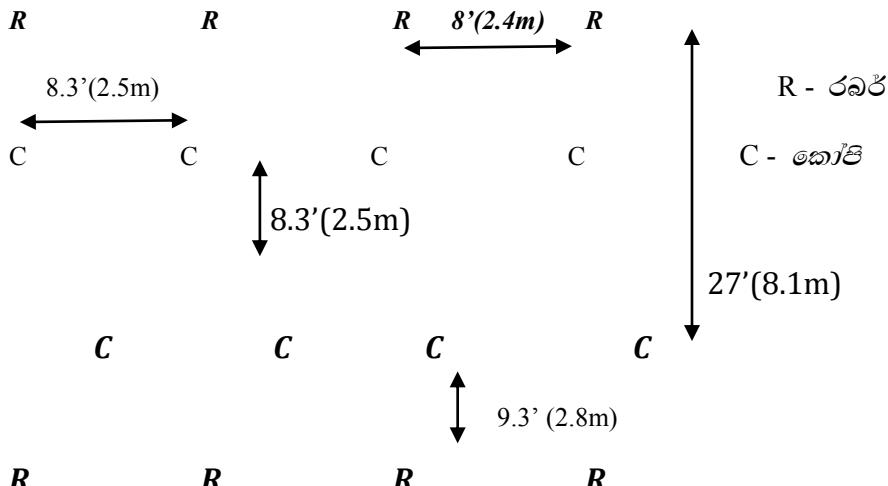
Coffea liberica: විවිධ පාංශ තත්ත්වයන් යටතේ උනුසුම් තොන් පුදේග වල වැට්ටී. විගාල තද විල හට ගන්නා නිසා සැකසුම් වියලම අධික වේ. නිත්ත රසයක් ඇති අතර මැලෝකියාව සහ අරාබියානු පාතිකයින් විශේෂයෙන් ප්‍රිය කරයි.

ක්ෂේරුයේ සිටවීම

රංඛ පේලී දෙකක් අතර තනි පේලීයට තොරී පේලී දෙකකට මිටර 2.5×2.5 පර්තරයෙන් කොපී සිටවීය හැක. මෙහේ තනි කදාක් සිටින දේ තැප්පාද කළ හැක. අපනයන කැමිකරුම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශයකට අනුව කදාන් දෙකක් ප්‍රහුණු කරන්නේ නම් පර්තරය

මිටර 3×3 ($10' \times 10'$) විය යුතු වේ. කොළඹ සඳහා අවශ්‍ය සෙවනු කැපයීම සඳහා රඛර්/කොශල් වගා කිරීමෙන් අමතර ආර්ථික වාසිදු ලබා ගත හැක.

රඛර්/කොළඹ සිට්ටිමේ දළ ස්ථේෂු සටහන

සොයේව්

වියලු දේශගුණයක් ඇති දිස්ක්‍රික්ක වල රඛර් සමග ස්ථීර අනුරූ බෝගයක් ලෙස කොශේ වැවිය හැක. pH 6.0 - 6.5, කාබනික ද්‍රව්‍ය බහුලව ඇති ජලය නොදින් බැඩෙන මධ්‍යී ලේඛ්‍රම පස මෙම බෝගය සඳහා ඉතා යෝග්‍යවේ. මල් හට ගන්නා කාලයේදී පරාගන්‍ය වැඩි කිරීමට අධික ආර්ථික වෘත්තාවයක් තිබුම ඉතා වැදගත්ය. මුහුද මට්ටම්න් මිටර 600 ක් දක්වා බ්‍රිම්වල නොදින් වර්ධනය වේ. මේ වගාව සඳහා වාර්ෂිකව වර්ෂාපතනය ම.ම. 1650 - 2750 අතර පැතිරි පැවතිය යුතු අතර, උෂ්ණත්ව සෙල්කියස් 24° - 27° අතර විය යුතු වේ.

වගාකුල හැකි ප්‍රමෝද

ක්‍රියලේව් අට කුදාව කුරු කළ පැහැයයක් ගති. ඉතා රසවත්ය. අස්වනු අඩුය. රෝග වලට පාතුවීමේ හැකියාව වැඩිය.

ගොරෝක්වූයේ අට තද දම් පැහැයයක් ගති. නොදින් විල හට ගති. රෝග වලට ඔරෝන්ත දෙයි.

ව්‍යිනිවාරියේ ඉහත වර්ග දෙක් සංක්‍රාන්‍යක් නිශා අතරමදී ලක්ෂණ පෙන්වයි.

ස්පේෂ්ලයෝ සිට්ටිල

රබර පේළී දෙකක් අනර මිටර 3 පර්තරය ඇතිව කොසෝ තනි පේළීයට සිට්ටා ලැබේ. සිට්ටා වලුක් ශේ.ම්. $45 \times 45 \times 45$ විය යුතුය. ගසක් නඩත්ත කිරීමේද අතු තනි ස්ථාපකය් සිට්ටා නේ නඩත්ත කළ යුතුවේ. අධික සෙවනු තත්ත්වවලදී විෂ මැලට්ටිමකට බලන් වන අනර, විය ප්‍රහාසනය්ලේෂණය ඇවත විමෙන් ඇතිවන අසාමාන්‍යතාවයකි.

ස්පේෂ්ලයෝ හැකි රකිරී පැලු ප්‍රමාණය ආශ්‍රි කර (හනත්වය ආශ්‍රි කර) වගකර හැකි අනුරූපවායිග

රබර පර්යේෂණයෙන් මගින් යොළීත තනි පේළී සහ දෙපේළී අඩු සහන්ව රබර වග කිරීමේ ක්‍රම අනුරූපවායිග සඳහා වඩාත් නොදු අවකාශයක් හා ආලෝකයක් ලබා දේ.

තනි පේළීයට සිට්ටිල

රබර මිටර 2.4×12 පර්තරයට වග කළවීට සිට්ටිල හැකි රබර පැලු ගණන සාමාන්‍ය සංඛ්‍යාවෙන් 70% ක් පමණ වේ.

දෑවීත්ව පේළී ක්‍රමයට සිට්ටිල

රබර දෑවීත්ව පේළීය තුළ සිට්ටා පර්තරය මිටර 2.7×2.7 හෝ මිටර 3×3 තනි අනර දෑවීත්ව පේළී අනර පර්තරය මිටර 18 ක් වේ. මිටර 2.7×2.7 පර්තරයට සිට වීමේදී රබර සහන්වය තනි පේළී ක්‍රමයට සමාන මුළු මිටර 3×3 පර්තරයට සිට්ටාවන්ට රබර සහන්වය තනි රබර වගවකින් 63% ක් පමණ වේ. දෑවීත්ව පේළී ක්‍රමයේදී යහපත් ආලෝක තත්ත්වය නිසා තනි පේළී ක්‍රමයට වඩා වාසිදායක වේ. කුඩා ඉඩම් හිමියන්ගේ ඉඩමේ ප්‍රමාණය කුඩා බැවින් මෙය ප්‍රායෝගිකව කිරීම අපහසු වේ.

තෝරා

රබර සහ තෝරා යොළීග දෙකම වග කරන තෙන් ප්‍රදේශවල රබර සමග වග කිරීමට සුදුසු අනුරූපවායියකි තෝරා මෙය වඩාත් ප්‍රවාන වි ඇත්තේ කුඩා ඉඩම් හිමියන් අනරය. සාමාන්‍යයෙන් වර්ණ කාලයේදී රබර කිරී කැපීමට නොහැකි වුවන් තෝරා ද්‍රව්‍ය අලෙවියෙන් ආදායමක් ලබාගත හැක. වැසේම විගාල වත්තායට ව්‍යුහයෙන් රැකියා අවස්ථාවන් මෙන්ම රැකියා සුරක්ෂිතතාවයද ඇති කරන අනුරූපවායියකි. මෙම යොළී දෙකකි මිල ගණන් විකවරකදී පහළ නොයන නිසා තිරසාර ආර්ථිකයක්ද හිමි වේ. තද වියලු කාලවලදී රබර මගින් තෝරා අවශ්‍ය සෙවනුද සපයයි.

ස්පේෂ්ලරයේ සිටවීම

රබර්, මිටර 2.4×12 පර්තරයෙන් තහි ජේලියට සිටවන විට ඒ අතර තේ ජේලි නොකළ හැක. ජේලියක් තුළ තේ ගස් දෙකක් අතර දුර මිටර 0.6 දී. තේ ජේලි දෙකක් අතර පර්තරය 1.2 ක් ද වේ. විසේම රබර් සහ තේ ජේලි අතර මිටර 2.4 පර්තරයක් පවත්වාගත යුතු වේ. ද්විත්ව ජේලි කුමයේදී මෙම පර්තරය ඇතිව තේ ජේලි දෙළඟක් (12) යෙදිය හැක. තහි ජේලි කුමයේදී මුළු වග ප්‍රමාණයෙන් 70% තේ වග කළ හැක. ද්විත්ව ජේලි කුමයේදී වය $69.5\% - 68.5\%$ වේ (රබර් ද්විත්ව ජේලි කුමයේ පර්තරය මිටර 2.7×2.7 , 3×3 මෙන්). අවුරුදු 6 කට පසුව තහි ජේලි කුමයේදී තේ අස්වැන්න අඩුවන බැවින් සාර්ථක අස්වැන්නක් කළහා රබර් වල වයන 25% ක් අඩු කළ හැක. මේ සාදහා රබර් වනාප්ති කිළබාරියේ උපදෙස් ලබා ගත යුතුය (රූපය 7).

කාබතික ද්‍රව්‍ය අඩු පසක තේ වැට්ටිමට පෙර අවුරුදු $1\frac{1}{2}$ තේ 2 ක පමණ කාලයක් පස ප්‍රතිස්ථාපනය කළහා මානා තේ ගෝන්තාලා වැනි ගාක විශේෂයන් වැට්ටිම අවශ්‍ය වේ. පහත රට තෙන් කාලාපයට නිරද්‍රිතින තේ ප්‍රගේදී රබර් වග කරන ප්‍රදේශවල සුදු බැවින් මෙම ප්‍රහේදී තේ/රබර් වගවට වඩාන් යෝගේ වේ. රබර් සහ තේ පර්යේෂණයන් මගින් නිරද්‍රිතින පැලු සිට්ටිම හා බෝග පාලන කුම රබර් හා තේ වගවට අනුගමනය කළ යුතුය. ආවරණ වගවන් රබර් අති ස්ථානවලට පමණක් සිමා කළ යුතු අතර රබර් වලින් කැලකිය යුතු සෙවණක් ලැබෙන තෙක් *Gliricidia* වැනි තේ වලට සෙවණ දෙන ගාක වැට්ටිම සුදු වේ.

සිරසු

මැහ කාලයේ ස්ථාවර මිලක් පැවති සුළු අපනයන බෝගයකි. විවිධ පාංශ තත්ත්ව යටතේදී මෙන්ම වියලු දේශගුණික තත්ත්වයන් යටතේදී වග කළ හැක. පරිණාම රබර් වගවේ සෙවණ යටතේ වැඩෙන කුරුදු වල පොත්ත අඩු සන්කමකින් යුත්ත වන අතර කැදාන් දිගින් වැඩි වන නිකා මේ අඩුලුහුඩුකම යම් දුරකට මගහැර යයි. කුරුදු තැම්ම කළහා පළපුරුදු කම්කරුවන් ඇති නම් පමණක් රබර් කුරුදු අනුරුවගාව ඇරුමුම යෝගේ වේ. පැලු සහ ජේලි අතර පර්තරය රබර්/තේ වගවේ මෙන්මය (රූපය 8).

ගම්මිරිය්

තහි සහ ද්විත්ව ජේලි කුමයට සිටවන ලද රබර් වගවක මිටර 2.5×2.5 පර්තරයෙන් යුතුව ගම්මිරිය් ජේලි $3-5$ දක්වා වග කළ හැකි අතර ගම්මිරිය් වැළැ සාදහා ආධාරක සැපයිය යුතුය. කාමානයයෙන් ග්ලිටික්සිය වැනි පිට ආධාරක යොදා ගනු ලබාවද, අප්‍රාව ආධාරක යොදා ගත්තේ නම් වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගත හැක. වැළෙසම මෙහිදී මිටර 2×2 යුතු වැඩි සන්ත්වයකින් ගම්මිරිය් වග කිරීමට හැකිවෙමද විශේෂ වාසියකි. කෙසේ නමුද ගම්මිරිය් සාදහාද හොඳුන් වැඩෙන තෙක් භාවිතාලික සෙවණක් සැපයිය යුතුය.

වෙනත් අභ්‍යන්තර වගා ඩුම

මායිම් වගාව

මහෝගනි, හවරිනුග වැනි දැවමය බෝග රඛර් ඉඩම් වල මායිම්වල වගා කළ හැක. තවද මෙම බෝග ආධාරක ලෙස යොදා ගනිමින් ගම්මරිස් වැනි බෝග වගා කිරීමෙන් අමතර ආදායමක් ද ලබා ගැනීමට හැකියාවක් ඇත.

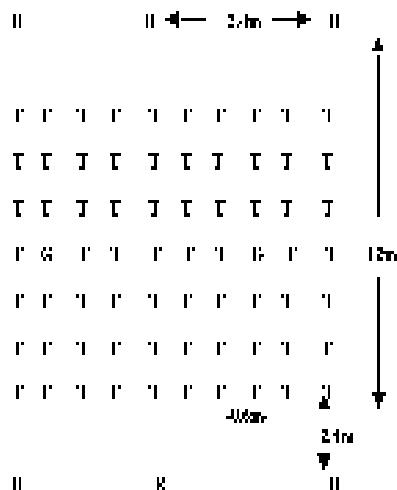
පාල කිටවීම

රඛර් වගාවේ රඛර් ගාකයක් යම්කික හේතුවක් නිසා මිය යාමකට හෝ වෙනත් ආපදාවක් නිසා ඉවත් කිරීමට සිදු වුවිට එම ස්ථානයේ මහෝගනි හෝ පුවක් වැනි බෝගයක් කිට විය හැක.

පොහොර යෙදීම හා ආනෙකුත් වගා ගඩින්තුව

අදාළ බෝග කළනු දෙන ලද නිර්දේශ අනුව සිදු කළ යුතුය.

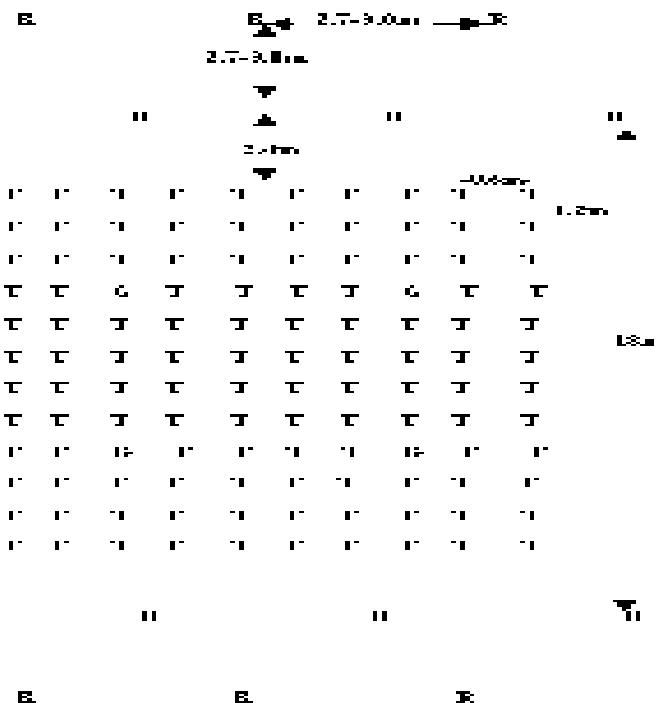
රඛර්/නේ තනි පේලී කුමය දළ ක්ෂේත්‍ර සටහන

නේ ප්‍රමාණය – ~70%

රඛර් ප්‍රමාණය – ~70%

රබර/නේ ද්‍රව්‍යව පේලී කුමය දළ ක්ෂේත්‍ර සටහන

T – නේ

R – රබර

G – ග්ලැරිස්චියා

නේ ප්‍රමාණය – ~69%

රබර ප්‍රමාණය – ~63-69%

සන්න්ව පාලනය

රබර් වගාවන්ක විශාල්නව අභි තෘත්‍ය හා අනෙකුත් පැලුද්ව වර්ග උපයෝගී කරගෙන සන්න්ව පාලනය කිරීමේ හැකියාව යම් යම් බාධක නිසා සිමා වී පැවතියා, නිදැලු කුමයට කුකුලන් අභිකිරීම කුඩා රබර් වහා හිමියන් සඳහා සුදුසු බව අධ්‍යයන වලින් හෙළු වී ඇත (රූපය 9).

පැහැදිලි ආයනනය CPRS Brown (Central Poultry Research Station-Brown) දුර්ගය ගම් කුකුලන් සමඟ මුහුම් කිරීමෙන් ලබාගත් පළමුවන පරමිපරාව නැවත ගම් කුකුලන් සමඟ මුහුමිකර ලබාගත් දුර්ගය නිදැලු කුමයට සුදුසු දුර්ගයක් ලෙස හැඳුන්වා දේ ඇත.

වැඩි ඩින්තර ප්‍රමාණයක් (ගම් කුකුලන්ට සාලේකුහව) ලබා දීමට හැකිවේම සහ පරිසරයට අනුවර්තනය වෙමි වැඩි හැකියාවක් (CPRS brown දැර්ගයට සාලේකුහව) සහිතව හැඳුන්වා දුන් මෙම දැර්ගය, පරිනත රඛර් වගාව තුළ නිදහු කුමයට ඇතිකිරීමෙන් ද සර්වක ප්‍රතිච්චිල ලබා දෙන බව ශ්‍රී ලංකා රඛර් පර්යේෂණයන් කළ මූලික පරික්ෂණ වලින් හෙළුව ඇත. තවද මෙහින් රඛර් වගාවේ සහ පවතින ස්වාභාවික පැළවල සංයුතියට බාධාවක් ඇති ගොනෝයේ.

අක්කර 1/2 කිට අක්කරයක භුමි ප්‍රමාණයක් ඇති ඉඩමේම පදිංචිව සිටින කුඩා ඉඩමේම හිමියන්ට මෙම කුමය සුදුනු වේ. අක්කර 1/2 ක ඉඩමකට කුකුලන් 25ක් හැඳුන්වා දිය හැකි අතර මේ සඳහා 7' X 4' කුඩා 3ක් ස්වාභාවික කළ යුතුයි. කිමේ බදන් හා වතුර මෙම කුඩා තැබිය හැකි අතර රාඩ්‍රි කාලයට ආරක්ෂාවද සැපයිය හැක.

ලපයෙකුගීතා පර්දේශන් අංශය
ශ්‍රී ලංකා රඛර පර්දේශන් යායාතනක
බාරවත්තිල්සි
අගලවත්ත

2014 ජෙබරවාරි